

"UKRAINIAN LABOR NEWS"

Printed and published tri-weekly by the Workers and Farmers Publishing Association, Limited, a joint stock company, incorporated under the laws of Manitoba, at its head office and place of business, at the corner of Pritchard Avenue and McGregor Street in the City of Winnipeg, Manitoba. M. Popovich, Secretary.

Subscription per year \$4.00 Telephone: J 1465.

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ"

газета для робочого класу — виходить три рази на тиждень у вівторок, четвер і суботу. Видає Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство, інкорпороване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Укр. Роб. Домі, на вуллі вулиці Прічард і Мекгрегор, у Вінніпегу, Ман.

Передплата на рік \$4.00

Адреса: UKRAINIAN LABOR NEWS Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man. Canada.

ЗНЕВАГА ПАМ'ЯТИ ПОЛЯГЛИХ БОРЦІВ.

Дж. Г. Томас, колоніальний міністер британського "робітничого" уряду, обіцяє ушанувати британських колоніальних робітників. Подивіться, мовляв, який то "робітничий колоніальний міністер". Здавалося б, хто ж хто, але робітників британських колоній повинні б ради бути такій візиті.

Прочитали оце майнери південної Африки про візит Томаса, зібрався на ювілейні збори і ухвалив протест проти його візиту, бо вона, як говорить їхня резолюція, "означає зневагу організованому робітничому і пам'яті робітників, що впади в великій боротьбі 1922 р.". Резолюція протесту, як доносить депеша кореспондента лондонського часопису "Дейлі Ньюс" в Йогансбург, каже також, що цей "робітничий" колоніальний пан міністер має тільки погорду для робітничих змагань.

Як видно з цього, то організовані майнери в далекій південній Африці знають і оцінюють Томаса краще, ніж деякі робітники в самій тайї Великої Британії. А їхня оцінка цього "робітничого" колоніального міністра дуже вірна.

Резолюція нагадує Томасові велику і кровору, боротьбу майнерів 1922 р. в Ренд, в південній Африці, в якій впади чимало неповинних робітничих трупів і пролило багато робітничої крові. Томас, реакційний робітничий провідник, не промовив слова в обороні пригноблених і мордованих робітників, він став по стороні їхніх ворогів.

Нині той самий Томас домагає, що він не менший імперіаліст від своїх попередників і продовжує їхню колоніальну політику з усіми її консеквенціями. Британська імперія у нього понад все, а британський капітал, це його бог.

Томас і попередно не грив симпатіями до вільного робітничого руху, хоч був ніби робітничим трейд-юніонним провідником. А тепер на саму агаду по ключову боротьбу він дубує великим обуренням і страшним гнівом. Скрізь він ставляється запевнити британських капіталістів про свою для них вірність.

"Немає нічого більш небезпечного, як доктрина класової ненависті" — говорив він на конгресі "Чемберс оф Комерс" британської імперії. А далше заявив: "Треба знищити абсурдну і небезпечну доктрину, що наша імперія належить до одної класи або частини суспільства. Вона належить до всіх і всі повинні разом працювати задля розв'язання її проблем".

Буржуазія з великим задоволенням слухає тогочасного промовця Томаса і тріпко вітає їх. А один з найавантюристичніших британських консерватів, Лорд Дербі, вислухавши з насолодою промову Томаса, з якої вище цитуємо його слова, таке сказав йому у відповідь:

"Я завжди думав, що містер Томас є нашим політичним опонентом, але вислухавши його промову я прийшов до заключення, що він остаточно прозрів і перейшов на мою сторону". Чи ж дивно, що проти візиту такого "робітничого" міністра протестують робітники британської колонії? Чи дивно, що вони, не тільки відіти, але й чути про нього не хочуть?

Томас не має більше нічого спільного з робітниками. Він вірний слуга каштату — їхнього смертельного ворога. І його візиту не тільки в південній Африці, але в кожній британській колонії, а навіть його надзвичайна імени "заступника робітничого" в самій Великій Британії є зневагою організованому робітничому і пам'яті поляглих борців за освободження робітничої класи від капіталізму.

Прийде пора, що за майнерами південної Африки зрозуміють це і ті робітники Великої Британії, що це візьмуть таким своїм "заступником". А тоді Томасам настане кінець.

"РЕВОЛЮЦІЯ" НА КАВКАЗІ.

Буржуазна преса знову робить "революцію" в Радянських Республіках. Цим разом вже не в Харкові, ні в Москві, а на Кавказі. Вісти про цю "революцію" теж не з Риги ані Гельсінґфорса, але з Тραπεзунта:

"Революція", а в пролетарській мові контрреволюція, ніби то почалася ще 28 серпня в Джорджії і тепер вже охопила цілий Кавказ. "Революціонери", тоб-то контрреволюціонери, ніби то зарвали майже весь нафтовий терен (цим воно, видно найбільш цікавляться), вирізали більшовиків, чекістів, скасували всі обмеження приватної торгівлі і т. д. і т. и.

При тім буржуазна преса так і зазначає, що всюю тою "революцією" руководить і її фінансує Париж. Нічого впрям, дивного. Хто ж не знає, що в Парижі є люди дуже зацікавлені справою "освободження гноблених більшовицькими народами" і адобуттям для них "незалежності" от хоч би такої, яку вони дали Українцям Західної України.

Цікаве тільки те, що самі автори цих сенсаційних, потіпаючих контрреволюціонерів вістей і преса, що їх охотно поміщує, самі не вірять в ту "революцію" і її успіх. Вони так таки й кажуть, що з якої нічо не вийде, бо більшовики її здуться.

Ми в цім зовсім погоджуємося з буржуазною пресою, що з цієї "революції" — де вона не була-б: чи в уяві буржуазних перомазів, чи проявився-б дійсно за гроші міжнародного капіталу на Кавказі при допомозі наємних контрреволюційних гордоців — нічо не вийде. І то не тому тільки, що "Троцький пішли туди десятки тисяч червоноармійців", але й тому, що трудове населення кавказьких радянських республік само оцяв вимете контрреволюційних авантюристів з своєї землі, як їм вони справді пробували-б щастя повалити диктатуру пролетаріату і привернути давні порядки і панування гнету і внаску над працюючими.

БОРОТЬБА В ЄГИПТІ.

Від 1919 року точиться в Єгипті завзята боротьба між англійським імперіалізмом і єгипетським народом.

Ця боротьба притягає до себе особливу увагу, по перше, через ту впертість, з якою єгипетський народ бореться за своє визволення, і, по друге, через те, що Єгипет завдяки своїй географічній положенню і завдяки Суєзькому каналові становить найбільш дошкуляюче місце британській імперії.

Через Єгипет проходить морська дорога до Індії; Єгипет — це той центральний пункт, де зустрічаються Африка й Азія; Єгипет, — це стратегічна опора англійського імперіалізму в Півн. Африці і в Сирії а разом з тим воєнна база Англії в східній частині Середземного моря проти Турції, цієї відвічної твердині магометанської традиції; і, нарешті, Єгипет, — це один з найбільших доставців бавовни для текстильної промисловості Англії. Словом, Єгипет, — це один з ключів до британської імперії.

Визволення Єгипту було б тяжким ударом для англійської могутності. Воно захитало-б усю державну систему Англії, висмикнуло-б спід світового капіталізму одну з його головних ґвілпор.

Тим то боротьба єгипетських трудящих мас за свою незалежність має першорядне значення для міжнародного пролетаріату.

Єгипетський національний рух ішов досі під проводом буржуазних угруповань. Серед цих два напрями борються за вплив.

Один — під проводом Саад-Дадлау, — хоч і тішиться поде-куди прихильністю народних мас, хоч і переслідується гостро англійською владою, — в суті рині не хоче боротьби з Англією, а хоче компромісу з нею. На чолі цього напрямку стоїть велика єгипетська буржуазія і великі землевласники. Вони, з одного боку, виступають проти англійського капіталу, ведуть боротьбу, яко конкуренти, з англійськими банковими і торговельними магнатами, але, з другого боку, керовані своїми класовими інтересами, не хотять розриву з Англією. Незалежність з ласки Англії і в порозумінню з нею — ось до чого вони стремлять. Пропозиції Саада в Лондоні і декларації цієї партії, що Єгипет признає Англії особливі права що до Суєзького каналу та Сувану — цих оверних пунктів Англії в Єгипті — найкраще виказує їхні дії наміри.

Великими демонстраціями року 1919—1920, що були розіграні англійськими гарматами та кулеметами, єгипетські народні маси похнули й цей поміркований напрям у дію. Але це не змінило нічого в тому факті, що й до нинішнього єгипетського уряду під проводом Загул-паші й для єгипетської високої бюрократії й для єгипетської великої буржуазії питання національної незалежності полягає лише в тім, що вони хотять нарешті здобути монополію на визиск робочої сили єгипетських народних мас.

Два крила націоналістів складається з представників дрібної буржуазії. Воно домагається "повної" незалежності Єгипту і наївно вірять, що боротьбу проти Англії Єгипет може вести на власну руку, використовуючи суперечності між імперіалістичними державами. Однак, суперечності між Англією, Францією і Італією ані трохи не перешкоджають цим державам творити об'єднаний фронт проти населення Сирії і Єгипту, що бореться за свою незалежність. Це виявилось дуже яскраво хоч би 1920 року, коли в Єгипті спалахнув широкий революційний рух. Леде цей рух приборав грізний для європейських визискувачів характер, як європейські колонії в Александрії звернулись до Англії за негайною допомогою.

Теперішні заворушення в Єгипті, не тільки скеровані проти Англії, але й відбивають боротьбу між згаданими двома крилами єгипетського національного руху. Так, замах на голову єгипетського уряду Загул-пашу, коли він їхав в Англію для переговорів, як кажуть, вчинено єгипетськими націоналістами, які заперікли Загул-пашу, що він може піти на уступки в суданській справі.

Революційно-національний рух в Єгипті зростає з кожним днем. Почавшись як військовий бунт в Судані, він перекинувся тепер і в інші місця країни, виявляючись у виступах єгипетських військових частин, демонстраціях населення тощо. На серйозність становища вказують хоч би ті заходи, що й вживає проти бунтарів англійська влада, висилаючи проти них не тільки війська, але й морську та повітряну флоту.

Звичайно, нинішні заворушення тільки одно з кілець в тому ланцюзі беззастанової боротьби, яка кінець-кінем приведе Єгипет до визволення. Революційне значення їх в розхитанні сили імперіалістичної Англії.

Однак визволення єгипетського народу може прийти тільки тоді, коли провід руху ві переїде від націоналістичної дрібної буржуазії в руки революційного єгипетського пролетаріату.

У всіх банках Єгипту, за малими винятками, панує англійський капітал. Бавовняний ринок опанований англійськими фінансистами, за котрими стоїть текстильна індустрія Ленкшауру. Державні фінанси — під контролем Англії. А найбільш обтяжена гіпотечками англійських банків.

Скинчення влади англійського капіталу в Єгипті, це значить повалення капіталістичного ладу взагалі.

І тільки повалення капіталізму принесе справжню волю 40 мільонам єгипетських робітників і фелаків (бідних селян).

3 міжнародного робітничого руху

СОЛДАРНІСТЬ ФРАНЦІ І НІМЕЦЬКИХ РОБІТНИКІВ.

Марсель Кашен в "Іманіте" підводить підсумок роботи комуністичної партії підчас "Тисяч боротьби проти війни та соціал-Ерадництва" у Франції. Він заявляє, що французька компартія досягла великого морального успіху.

"Велике число товаришів комуністів Німеччини взяли участь побіч з нами в цій пролетарській демонстрації, котра охопила всю Францію. Вспереч заклямкам наших шовіністів і наших реакційних, німецькі товариші були зустріті робітничими зборами з захопленням. Кампанія нацьковувала патріотів, провадилася в морі загального прирзства."

На півночі та на сході Франції, де і зараз часто остро відбуваються наслідки війни, робітники зрозуміли основну думку діяльності комуністичної партії. Робітники зрозуміли, що єдина комуністична партія бореться за мир і тому вітали лозунги компартії.

"Міжнародний рух на майбутнє змінився і це є успіхом, котрий комунізм повинен використати негайно для самоорганізації і вдосконалення розвитку. Ми бачили гарячі почуття, з котрими французькі пролетарі вислухували слова післанців своїх "чужоземних" братів. Ми знаємо, що вони на майбутнє сподіваються лише на підтримку від міжнародної акції, від зближення і постійного контакту з тими, котрих буржуазія бажає знову кинути один на другий."

ЧЕХОСЛОВАЦЬКІ БАТРАКИ ЗА КОНФІСКАТОЮ ПОМІЩНИЦЬКОЇ ЗЕМЛІ.

У чеському селі Краставі відбулася конференція батраків та надбійних селян, що належать до різних партій.

МОЖЛИВИЙ РОСКОЛ В ШВЕДСЬКІЙ КОМПАРТІ.

Гегландська більшість Центрального Комітету шведської комуністичної партії гостро відкидає постанову Виконавчого Комітету Комуністичного Інтернаціоналу про передачу керування газетою "Політикен" редакційній трійці із представників, як більшості так і меншості.

Більшість погрожує виключити із партії всіх, хто погоджується з цією постановою. Вона рішила виставити на найближчих парламентарних виборах рівнобачні списки в тих округах, де парламентарні комуністичні послі намічені меншості.

У розмові із представником "Роста" визначний член меншості компартії заявив: "Росколом, спровокований Гегландом, може негативно вплинути на виборчу кампанію комуністів. Однаке поведження гегландівців після Конгресу Комінтерну знищило всі мости між ними й Комінтерном. Партія в цьому може тільки виграти, визволившись від мішанства, що яскраво виявилось в Гегландовій політиці."

"Головний орган партії та важливіші провінційальні газети, а також увесь справжній пролетарський елемент безумовно лишається вірними Комінтерну".

КРИВАВІ СУТІЧКИ ФРОНТОВИКІВ З ФАШІСТАМИ.

Зараз після поширення звістки, що знайдено трупа Матеотті, комітет опозиційних партій в Неаполі скликав збори, на яких повинні були виступити провідирі опозиції. Уряд заборонив ці збори.

Однаке, перед будинком, в якому збори були призначені, зібралася багатолюдна юрба, що складалася, головним чином, із членів спілки бувших фронтвиків та республіканської партії "Вільна Італія". Фашістська міліція почала розгонити зібраних. Однаке окремі групи знову зібралися в інших місцях. Ці групи демонстрували проти фашістів Дунали вигук: "Хай живе Італія! Хай живе ідея, за яку згинув Матеотті!"

Фашісти нашідули зорганізували контр-демонстрацію. Фашістські контр-демонстранти намагалися заглушити ворожі фашістам вигук прихильників опозиції, вигукуючи: "Хай живе Муссоліні! Геть Матеотті!" Між ворожими групами демонстрантів спинилася сутичка, що її вдалося припинити тільки за допомогою двох сотень піхоти.

Трохи пізніше юрба фашістів напала на редакцію газети "Мартіно", що раніш була білофашістською, а тепер перейшла на бік опозиції. Не знаючи на те, що будинок редакції охороняла жандармерія, фашісти повбивали всі шибки в помешканні редакції.

Опозиційні газети закликають, що під час сутички фашістів із жандармерією одного з жандармів тяжко поранив офіцер фашістської міліції. Під час розривів трьох чоловіків було вбито, двоє смертельно поранено, п'ятеро поранено тяжко. Крім того є немало легко поранених. Серед поранених 10 жандармів.

Вісти з Радянських Республік.

До Москви прибула з Ленінграду група англійських робітників. У розмові з представником "Роста" (Російської Телеграфічної Агенції) робітники розповіли, що на них зробив величезний вплив Волховстрів. "Російський пролетаріат, кажуть їм робітники, показав, що він міг зрозуміти не тільки найбільшу в світі революцію, але може власними руками відбудувати своє господарство. Волховстрів піднімає на один Дохостр, щоб переконатися в накледах буржуазної преси Європи".

Англійські робітники були на спортивних змаганнях на річці Москві. Російські спортсмени в особі присутніх англійських робітників вітали усю англійську робітничу класу. Від імени англійських робітників тов. Пір виступив з

подякою за шире привітання. Англійські робітники відвідали центральний клуб політемігрантів, Прохорівської мануфактуру та Кремль. Відтак вони відіхали в Нижній. Після подорожі по Волзі вони повернуться до Москви, де будуть знайомитися з побутом Червоної армії, радянських лікарнями та станом селянства.

"Такої свободи в Англії нема". Разом із групою робітників, що прибули до С.Р.С.Р., познайомилися з господарством, промисловістю та освітньою справою в Радянському Союзі, прибула й членкиня англійського парламенту, від Партії Праці — Дюсен.

Вона вже 20 років присвятила свої сили робітничому руху і тепер стала енергійним діячем "Товариства Друзів Ра-

дянських Республік" в Англії. У розмові з представником "Роста" Дюсен сказала, що вона на глибоко задоволена тим, що бачила в Ленінграді й Москві. Надзвичайне враження, каже Дюсен, на неї справило "Дитяче Село".

"Серце радіє, каже вона, коли знайомитися з побутом Червоної армії, радянських лікарнями та станом селянства. Робітничої класи."

"У С.Р.С.Р. ми вперше бачимо як передовитися в життя найкращий педагогічний лад, як діти тут чудово себе почувать, маючи змогу до вільної творчості та змивати шльом вільно. Такої волі в Англії немає."

"В англійських дитячих будинках немає волі творчості. Здорове покоління виростає тільки в С.Р.С.Р."

ЗНАЧІННЯ КООПЕРАЦІЇ ДЛЯ ФАРМЕРІВ.

Кооперація є одним із найбільших чинників поступу культури на Радянській Україні.

Коли буржуазні політики й вчені люди кажуть, що "кооперація є шлях до позакласової економічної побіди працюючих", то здавалося-би на Радянській Україні де працюючі маси осягнули через революцію повну економічну побіду, бо вся земля тепер є в руках селян, там не було-б вже роботи для кооперації.

Але так воно видається. В Радянських Республіках кооперація стає людям у великій пригоді.

Бо чи може незаможній селянин сам користуватися трактором? Чи може незаможний фармер зібрати на продаж цілий вагон пшениці? Чи є можливість одній людині за-

кредитові товариства, які дають рішучим позички та допомагають у гуртовій споді збувати врожай; машинні товариства для спільного користування дорогими машинами — як трактор, молотілка і т. д.; меліоративні товариства, що дають про осушку та взагалі удобрення ґрунту; молочарські спілки для вироблення масла й швейцарського сира; товариства для використання великих парових машин, сироварень, цукроварень, великих тартаків? Чи зміг-би фармер з поодиноким без порозуміння зі своїми сусідами осушити мочари-багна, щоби обернути їх в гарні сіножаті? Звичайно ні. Навіть добру молотілку для одного господаря купити не під силу. Значить дрібним фармером, щоби користати з винаходів техніки, доводиться гуртуватися в товариства.

Яку жид візьмемо галузь господарства, там кооперація стає фармерам у великій пригоді.

На Україні є такі кооперації: сільсько-господарські

одній школі, кожному членові комуні визначається праця відповідно його здібностям).

Описати докладно всі види кооперації в невеличкій статті годі. Натомість я висилаю по одному зразкові статуту геловніших кооперативів: товариства по спільній обробці землі, сільсько-господарської артілі та сільсько-господарської комуні — з тим, щоби Стіваришення Український Робітничий Дім, поробиши в них відповідні зміни, поширювало такого рода кооперацію серед українських фармерів за океаном.

Значачу, що на всю Радянську Україну є всього разом артілей і комун поперх 6 тисяч. Ці товариства враз із сільськими банками з цілого повіта єдналиються в районний союз. Повітові-ж об'єднання сільсько-господарської кооперації лущаться знов у загальноукраїнську централю "Сільський Господар".

Селяне України, об'єднавшись в кооперації та утворивши повітові союзи кооперати-

вів і централю "Сільський Господар", протягом року роблять обороти в кільканайять мільйонів рублів. Досить того, що ми маємо кооперативні тартаки, величезні парові млини, фабрики сільсько-господарської продукції і деякі цукроварень. А зі своєю плещцею організації селянин, за посередництвом централі "Сільський Господар", виступає і на міжнародних ринках Гамбурга, Лондону.

Скільки тут ошаджується гроша? Бажаю, щоби український фармер Канади, який чим раз то все більш біліє та трагити свої фарми, звертався до кооперації.

Країни! Починайте справу зі спільної виробу ґрунту, з машинних товариств. На ринку зі своїми продуктами виступайте гуртом! Єдналиється в торговельні кооперативні товариства, не приймаючи до свого гурту паразитів. Засновуєте свої фармерські банки.

Інструктор Кооперації: Марко Луцкевич.